

Underbilag til svaret på spørgsmål 5.

Kapitel 23.

Abortmotiver.

Ved motiver for aborten vil man i reglen forstå det eller de forhold, der af den pågældende kvinde angives som årsag til, at graviditeten ikke kan føres til ende. I nogle tilfælde vil der være et enkelt eller få nærliggende og dominerende abortmotiver, men i andre er det, kvinden selv anfører, i realiteten mindre betydningsfuldt, og den egentlige årsag til svangerskabsafbrydelsen må ses som et kompleks af forskellige faktorer, der gensidigt påvirker hinanden. I disse tilfælde er adskillelsen mellem abortmotiver og baggrunden for aborten ikke skarp. Spørgsmålet kan i øvrigt også vanskeliggøres af, at nogle kvinder mere bevidst søger at tilsløre det egentlige motiv. Dette vil f. eks. ikke sjældent være tilfældet, når dette støder an mod almindelig moralopfattelse.

Når man på trods af disse vanskeligheder i denne undersøgelse har forsøgt at belyse abortmotiverne, skyldes det, at man herved i alt fald i nogen grad indkredser, hvilke problemer der på aborttidspunktet har været dominerende for patienterne. I mange af de tidligere undersøgelser over såvel legale som illegale aborter er dette da også gjort (*Richter* (1922), *Hamilton* (1940), *Clemmesen* (1940), *Lindberg* (1948), *Bremer* (1951), *Aldén* (1953), *Simon* (1954), *Nielsen* (1960)). Man skal ikke gå nærmere ind på hvert enkelt af disse arbejder, men sammenfattende anføre, at det af disse undersøgelser fremgår, at der ikke synes at være væsentlige forskelle på de motiver, som kvinderne i de to forskellige abortgrupper fremkommer med. I begge anfører de ugifte hyppigt skam som hovedmotiv, medens de gifte oftest siger, at dårlig økonomi, utilfredsstillende boligforhold, for stor børneflokk m. m. er årsag til, at graviditeten ikke kan føres til ende. Et gennemgående træk er, at kvinderne selv sjældent angiver sygdom som abortmotiv; de nævner selv hyppigere i denne forbindelse de ydre vanskeligheder, som er årsag til insufficienstilstanden.

I denne undersøgelse har man ikke blot kunnet finde frem til abortmotiverne for patienterne i den legale og den indrømmende illegale gruppe. Kvinderne i den formentlig illegale abortkategori har i reglen ikke lagt skjul på, at de ikke ønskede at føre graviditeten til ende, og det, der blev angivet som årsag hertil, er opført som abortmotiv. Mange kvinder har i øvrigt i samtalens løb spontant afsløret, hvorfor de ikke ville have barnet. Noget direkte spørgsmål vedrørende abortmotivet har det således ikke altid været nødvendigt at stille.

Tabel 35 giver en oversigt over de hyppigst forekommende abortmotiver. For så vidt flere nogenlunde tungt vejende årsager har gjort sig gældende, er alle disse opført, også selv om ét motiv har spillet en større rolle end et andet. Hos ialt 78 kvinder er graviditeten utvivlsomt afbrudt, fordi ægteskab med barnefaderen på det pågældende tidspunkt ikke kunne komme på tale. Årsagerne hertil har været forskelligartede. Nogle kvinder ønsker ikke selv at binde sig til barnefaderen; for andre spiller forhold af praktisk og økonomisk art en rolle, og endelig bliver en del svigtet af partneren — før eller efter graviditetens indtræden. Medens en omtrent lige stor procentdel i de to abortgrupper angiver, at de ikke har mulighed for ægteskab, er flere af kvinderne i den legale gruppe blevet svigtet af barnets fader. I øvrigt har man under omtalen af civilstandsfordelingen og barnefaderen været inde på, at forholdet til partneren i mange tilfælde bliver bestemmende for udfaldet af graviditeten.

Kun få af de kvinder, der er omtalt i denne gruppe, siger, at de ville have oplevet det som en skam at gennemføre graviditeten i ugift stand. Det er et spørgsmål, om der reelt er sket en ændring i indstillingen, eller om kvinderne nu om stunder af den ene eller den anden grund er mindre tilbøjelige til at vedgå denne skamfølelse. I flere af de tidligere undersøgelser er det anført,